

ski svetniki, oficirji itd. Zbrala se je tudi velika množica ljudstva. Sv. mašo je spremljala vojaška godba iz Sternthala.

Maša je bila končana z igranjem cesarske pesmi, ki mu je sledil generalmarš; raz sosednih gričev pa so zadoneli možnarji.

Kakor znano, je mestna občina darovala domačemu pionirskemu bataljonu št. 3 in saperskemu oddelku št. 3 v spomin na njih junaštvo v tej vojni vsakemu en srebrni signalni rog. Ta dva rogova sta bila pri sv. maši blagoslovljena. Nato je župan Ornig prevzel besedo.

Govor župana Orniga.

Govornik je zagotovil kot vodja mesta in okraja mlademu cesarju nerazrušljivo zvestobo. Mnogo sinov mesta in okraja se bori na vseh frontah in kar so naši vojaki izvršili, to pripada zgodbomini. Prvi rojstni dan, ki ga praznuje cesar Karl kot vladar, porabimo zato, da mu zagotovimo: Ljubi cesar, nemški meščani ptujski in slovenski kmetje v okraju imajo vsi le eno misel zvestobe, — poznajo le enega cesarja in eno domovino, ne razdelijo, ljubljeno Avstrijo. — Govornik je omenil potem domača garnizijo in podal kratki pregled na njeno zgodbomino. Že več kot 50 let bivajo v Ptiju tehnične čete in sedanjem domačem pionirskim bataljonom, iz katerega so izšli tudi saperji, pridobivali si je vsa srca. Prinesli so mestu le čast, v miru kakor v vojni. Leta 1883 so pionirji pred očmi cesarja Franc Jožefa I. v 35 minutah most čez Dravo zgradili. Iz teh krasnih čet izšli so tudi možje, kakor je — da se omeni le enega — vodja „železnega kora“ vitez v. Krautwald. — Z veseljem in ponosom izroči govornik v imenu mesta srebrna rogovala. Želi, da bi se z njimi zatrobilo prvič danes, na dan rojstnega dneva našega cesarja, drugič kadar nam pride zmagovali mir, in tretjič, kadar se bodo slavne pionirske vojne kompanije zopet v svojo ptujsko garnizijo vrstile. Besede govornika Orniga povzročile so globoki vtis na zbrano množico.

Odgovor vojaštva.

V imenu garnizije je vzel potem besedo major Holzer, poveljnik naših pionirjev. V krasnem govoru izrekel je v imenu domačih in na vseh frontah se borečih pionirjev ter saperjev najprisrčnejšo zahvalo. Govornik podal je topli pregled na zasluge mesta in okraja z g. Ornigom na čelu za garnizijo. Požrtvovalnost prebivalstva je vstvarila lepo razmerje med prebivalstvom in vojaštvom. Ko je vojna izbruhnila, je bilo vojaštro z ljubavnimi darili naravnost obsuto in ko so prišle žrtve vojne, darovalo je prebivalstvo neprehemboma. Govornik je prevzel z globoko zahvalo darovana rogova in bode izpolnil županovo željo. Končal je z navdušenimi besedami na cesarja, kateremu je skupno z zbranimi zaklical trikratni „hoch“.

Po gromenju možnarjev od bližnjih gričev ter v spremstvu godbe defiliralo je potem vojaštvo pred častnimi gosti. Pred mestno hišo se je potem prvič iz srebrnih rogov zatribilo.

Mesto in okraj s svojim patrijotičnim prebivalstvom je dokazalo s tem krasnim praznikom globoko ljubezen do cesarja in do nerazrušljive domovine!

Jugoslovanstvo.

Iz ljudskih krogov se nam pošilja sledeča zanimiva izvajanja:

To je tisto vprašanje, katerega si naši slovanski poslanci uresničiti želijo; pač pa ne vejo, kaj bi z njim začeli. Posebno pa naše ljudstvo ne razume, kaj se hoče s to zahtevalo. Ljudstvo ni bilo informirano in tudi ne vprašano od naših voditeljev, kaj misljijo iz nas in z našimi pokrajinami napraviti. Za nas ljudstvo torej vsaka vpeljana ideja takih možev nima veljavce.

Svetovna vojska naj izpade kakor hoče, pravični državljanji si želijo lepo, veliko skupno Avstrijo in zastopnost med narodi. Naši vojaki se tako hrabro borijo za avstrijsko mo-

narhijo, ne pa za jugoslovanske špekulacije, šovinistom v korist. Sploh mi Slovenci bi prišli v velike zadrege, ako bi se ta jugoslovanska država uresničila, ker smo kot Slovenci v veliki minoriteti proti drugim slovanskim jezikom, z našo kulturo pa prekoraciemo vse druge Jugoslovane; potem ker smo katoliške vere, bi prišli ne samo zaradi našega jezika, ampak glavno zaradi naše vere v konflikt z močnejšimi Jugoslovani. Zatorej vprašamo naše poslance, kateri ne morejo trezno misliti v svojem šovinizmu, ako bo našemu ljudstvu bolj koristilo, ako se bodo na Kranjsko in Štajersko naselili popi druge vere in naše ljudstvo hoteli prepričati z njihovimi nauki, in učitelji učili naše otroke še drugi slovanski jezik, namesto nemško? Jaz pri moji pameti mislim, da vsak odkrit Slovenc si tega ne more želeti in se bo rajši pridružil svojim pravim starim sosedom Nemcem, s katerimi smo že skozi stotine let v gospodarski zvezni in se je to življene tako vkoreninilo, da se ne da več z nobeno umetnostjo razkōsat. Naše ljudstvo je rodovitno in si naturalno išče pota po zaslužkih; zato pa pridejo najbolj bližnjih kraji v poštev. Zatorej gravitira naše ljudstvo v severne kraje in države. Ako bi naši sosedi Nemci ne bili tako blizu z njihovo industrijo, bi pa potovali splošno v Ameriko, in tam so nam naši brati sorodnikom in državi izgubljeni. Vsa druga nam kazana pota in obljube, naše delavno ljudstvo na jugu preseliti, so se ponesrečila in nimajo praktičnega pomena. Mi ljudstvo nimamo in tudi ne želimo prepire z našim sosedom Nemcem; vse časnikarske gonje so samo hujskarije nekih nikdar zadovoljnih elementov, kateri v imenu ljudstva svoje egoistične cilje propagirajo ter iz tega sovraštva profite vlečojo. To pa v edini in močni Avstriji ni mogoče, zatoraj jo hočejo raztrgati in samo sebe za vsemogoče dobroplačane diktatorje postaviti!

Mi Slovenci bodemo in hočemo doseči našo pravico, ampak v skupnem interesu vseh narodov in naše Avstrije; to smo zaslužili in nam je država dolžna. Socijalno splošno vprašanje vseh narodov se po svetovni vojski ne da več odvreči, pravična pot naj pelja vse narode. Delavne moči so dale državi v vojski vse, zatorej zahteva ljudstvo od države, da mu stoji z vso mogočnostjo na strani in mu pomaga doseči tisti zaslužek, katerega še doslej kapitalisti nočejo spoznati. Bodoče stališče mora biti: ker smo vsi od enega Boga in imamo vsi eden želodec, moramo tudi vsi toliko zaslužiti, da se pošteno preživimo. To je, kar se imenuje prava demokracija.

Ako bi šli šovinisti vseh narodov v fronto, bi se gotovo praktično prepričali, da v resnici ni nobene jeze med narodi.

Zagrizencem bi pa jaz svetoval, da bi s svojim denarjem podpirali uboge in jim prisrbeli delo. Zatorej ustanovite različne tovarne, da se dvigne promet v domovini; potem bi naši otroci lahko domovini ostali in vam tako neprijetni Nemci ne bi prišli v naše kraje tovarn in obrtov ustanovljati. Dokler se bo pa naša gospoda sama s politiko pečala, bodoemo pa morali po svetu potovati.

Ako nam ne gre v Avstriji kakor bi moral biti, je kriva hujskarija vseh šovinističnih voditeljev brez razlike narodnosti, ker se v gospodarskih razmerah nič ne razumejo ali nočejo pečati, na političnem stališču pa proti skupnemu cilju dela; zatorej so taki možje nam večji sovražniki, kakor pa zunanjji.

Črnovojnik.

Razno.

Zopetna vojaška prebiranja v letih 1897 do 1899 rojenih črnovojniških obvezancev po razglasu U se vršijo v naših krajih po sledečem vzporedu: v Celju (mesto) dne 3. septembra, za Celje (okolica) v Celju od 4. do vstevši 8. septembra; v Ljubljnu 10. septembra; v Braslovčah 11. in 12.; v Šmarju 14. in 15.; v Trbovljah 17.; v Brežicah 19.; v Kozjem 21.; v Slov. Gradcu 4.; v Šoštanju 3.; v Marenbergu 6.; v Ljutomeru

10.; v Ptiju (mesto) 10.; za okolico Ptija 10. in 11.; v Ormožu 13.; v Rogatcu 14. v Konjicah 17.; v Radgoni 13. in 14.; v Mariboru (mesto) 21.; za mariborsko okolico v Mariboru 15., 16. in 17.; v Lenartu 18.; v Slov. Bistrici 20. septembra

Primarij pr. Luksch †. Nagloma je umrl v Grécu primarij operacijskega oddelka bližnje usmiljenih bratov g. dr. Ludvík Lucksch, eden najznamenitejših zdravnikov na Štajerskem. Kot naslednik tega nepozabiljivega moža bil je za primarija imenovan dodeljni sekundarij g. dr. Walter Linhart, dolgoletni učenec in pomočnik pokojnika. Linhart je bratanec našega urednika.

Pomiloščenje. Cesar je 194 kaznikom ostal njih zapora odpustil. Med njimi spada na moško ječo v Mariboru 26., v Gradeču 25. in na Begnem 1. oseba.

Svinjske cene. Štajerska namestnija je z veljavnostjo od 1. septembra naprej sledila najvišje cene za kupčijo v kraljne namene določila, in sicer za 1 kilogram žive teže ter za zaklane svinje: 1. Za žive svinje teže nad 100 kil 6 kron, od 81 do 100 kil 5·90 kron, od 61 do 80 kil 5·30 kron, od 40 do 60 kil 4·70 kron, za odvajene prašiče in take za krmljenje 5 kron za eno kilo žive teže. — 2. Za zaklane svinje od 1. oktobra do 28. februarja: nad 100 kil 8·10 kron, od 81 do 100 kil 8 kron, od 61 do 80 kil, 6·90 kron, od 40 do 60 kil 6·10 kron; od 1. marca do 30. septembra: nad 100 kil 7·80 kron, od 81 do 100 kil 7·70 kron, od 61 do 80 kil 6·60 kron, od 40 do 60 kil 5·80 kron.

Jabolka. Kakor znano, izdala je c. kr. namestnija po naročilu c. kr. urada za ljudski prehrano prepoved izvažanja sadja v vsej množinah. Ker je v naših krajih letos precej sadja, so vsled te prepovedi cene vsaj za nekaj padle. To seveda domačim sadjerecem ni po volji, kajti vsakdo dobi za svoj pridelek raje višjo nego manjšo ceno. Do sem je vse naravno. Ali zdaj pride nekaj nenaravnega. Komaj je ta prepoved prisla, ko so posamezniki že pričeli hujskati proti ptujskim meščanom in seveda v prvi vrsti proti ptujskemu županu in okrajnemu načelniku, če da je ta kriv te odredbe. Hujskarija je seveda popolnoma izmišljena in zlagana, ali neumnih ljudi se še vedno dovolj najde, ki tudi take gorostasnosti verujejo in razširijo. Pameten človek bo seveda premislil, da dotedna prepoved g. Ornigu, ki ima vendar sam velika posestva in prav mnogo sadjereje, istako škoduje, kakor vsem drugim kmetovalcem. Pameten človek bode tudi premislili, da pridejo take odredbe vedno od c. kr. oblasti, ne pa od občine ali mesta ali okrajnega zastopa. Pameten človek bo vse to premislil, ali hujskarija bode seveda svojo grdo delo in zanaprej izvrševala.

Dvojni roparski umor. Dne 19. avgusta bila sta kočarica Alojzija Polancič in njeni vnuk, 5-letni Johan Strauss v Ranču pri Pesnici umorjena najdena. Kot morilca sta prišla v poštev infanterista 47. inf. reg. Ferdinand Peteršek in Johan Fuchs.

Fellerjeve tek vzbudljive, lagodno odvajalne rabarbarske kroglice z zn.

ELSA-KROGLJICE

prinesejo olajšavo.

Predvojne cene: 6 škatljic franko 5 K 57 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsastrg 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih pisem.

Vposlano.

VOJNO-POSOJILNO ZAVAROVANJE!

Najboljša in najugodnejša

družinska

in

starostna preskrba

za vse sloje prebivalstva,
za kapitaliste naj-
boljše naloženje ka-
pitala !

od K 500— do K 4000— brez
zdravniške preiskave, nad K 4000—
z zdravniško preiskavo.

Pojasnila daje :

Zavarovalni oddelek za
Štajersko c. kr. avstr.
vojaškega vdovskega in
sirotinskega sklada,

Gradec

Franzensplatz 2., 3. nadstr.

sta bila pobegnila iz garnizijskega zapora v Mariboru. Zločin se je izvršil okoli 9. ure zjutraj. Starka je bila večkrat v hrbet naboden, to pa z nožem, ki se ga na deželi pri napenjeni živini rabi. Deček je bil v času zločina bržkone na stranišču, ker so tam njegove hlačice našli. Vsled vpitja stare matere je deček bržkone v hišo prihitek, kjer sta ga morilca potem tudi usmrtila. Tekom določnega prizeta je neki vojno-vjeti Rus v hišo, da bi si nekaj izposodil; tam je našel v predhiju oba mrlja ležati. Bržkone sta zamogla žena in otrok še do predhija priti, kjer sta se potem zgrudila in izdihnila. Morilca sta pustila hranilnicne knjižice in vrednostne papirje nedotaknjene. Oropala sta le 146 kron denarja in nekaj obleke. Orožniki so prišli s policijskim psom, ki je sledove sprejel in do gozda zasledoval, kjer jih je pa vsed močvirnate zemlje izgubil. Neka deklina pravi, da je v dotednem času videla dva civili

lista v gozdu. Upati je, da se morilca kmalu zaslужeni kazni izročita.

Grozoviti roparski umor pri Hočah. Dne 14. avgusta dogodil se je v občini Pohorje krvavi čin. Pri žagi na poti v Hočah srečal je iz tabora v Lebringu na kmetijsko delo došli infanterist Jožef Prislan inf. reg. št. 7 iz Sv. Ruperta pri Celovcu istotako iz tabora v Lebringu došlega infanterista reg. 87 Košaka iz Celja. Prislan zahteval je od Košaka, ki je imel 120 kron pri sebi, da mu naj ta denar izroči. Ko Košak tega ni hotel storiti, udaril ga je Prislan s polenom tako močno po glavi, da se je Košak takoj na tla zgrudil. Prislan je zbijal potem tako dolgo po glavi nesrečnega Košaka, dokler ni bila popolnoma razbita in Košak mrtve. Potem ga je oropal in se je oddalil. Cel zločin opazoval je neki 12-letni deček, ki je za žago živilo pasel. Deček je stvar naznani. Pondeljek dopoldne so morilca v Mariboru prijeli in okrožni sodniji izročili. Morilec svojega strašnega čina ne taji.

* * *

Vojaško prebiranje letnikov 1897, 1898 in 1899 na Koroškem. Ta prebiranja se vršijo na Koroškem od 3. pa do 22. septembra in sicer : za politične okraje Sv. Mohor v Šmohorju dne 3., Beljak v Beljaku dne 5. in 6., Spittal v Spittalu dne 8. in 9., sodnijski okraj Feldkirchen v Feldkirchenu dne 11., politični okraj St. Veit v St. Veitu dne 13. in v Friesachu dne 14., za celovško okolico v Celovcu dne 16. in 17., za mesto Celovec dne 18., za politični okraj Velikovec v Velikovcu dne 19. in Wolfsberg v Wolfsbergu dne 21. in 22. septembra.

Zastrupljenje z gobami. Na „Saualpe“ na Koroškem sta dva vojaka zbolela, ker sta zavilila strupene gobe. Prvi vojak Valentín Segatti je umrl, druga pa upajo v bolnišnici rešiti.

Gozdn požar. Iz Viktringa se poroča : Včeraj nastal je zopet na „Schrottogl“ gozdn požar, ki je okoli tri orala gozda in precej podtega lesa vpepel. Prav čudno je, da je ravno na tem kraju v bližini Viktringa v kratkem času že osmi gozdn požar nastal, to pa vedno ob isti popoldanski uri. Treba bi bilo ta kraj strogo nadzorovati.

Sest svinj zastrupljenih. Iz Sv. Tomazia a. Z. se poroča : Neka pri posestnici Jeri Katolnig v Beli uslužbena pastarica našla je na dvorišču svoje gospodinje eno mrtvo svinjo. V hlevu so našli potem še pet svinj poginjenih. Še živeče svinje pa so imele močno drisko. Živinozdravnik je dognal zastrupljenje z arzenikom ali strihninom. Posestnica Katolnig ima škodo za 1000 kron. Zločina sumijo neko vžitkarico Emerencijo Kristan, ki je Katolnigovi sovražnik.

Tri smrtni žrtve vsled kopanja. Iz Beljaka se poroča : V nekem kopeljnem zavodu v Untersee kopali so se 17-letni Jožef Slatinger, 18-letni Maks Hernler in 16-letni Kristijan Lanker. Fantje so si upali predaleč v jezero. Našli so jih pozneje mrtve na dnu jezera.

* * *

Cesarjev rojstni dan se je 17. avgusta prvič po vsej monarhiji praznoval. Ljubljeni naš cesar je izrazil željo, da naj se ne napravi viharnih in hrupnih veselic, marveč naj se raje ta dan praznuje z darili za žrtve vojne. Ljubezen in navdušena vdvanost, ki se je pa na tem dnevu cesarja Karla pojavila, je tako razveseljiva, da bode pač sleherni človek izpoznał : pot od cesarja do ljudstva je odprta, vez med cesarjem in ljudstvom je neraztrglija!

Jugoslovanstvo. Nekaj je treba iz novega pribiti ! Gotovo prvaško časopisje dela tako, kakor da bi se porodila misel združenja slovenskih, hrvatskih in srbskih dežel v ljudstvu samem, kakor da bi bila to res najiskrenje želja ljudstva. To je seveda zvijača in laž. Naše slovensko ljudstvo hoče ostati na Štajerskem, v Avstriji ne mara no-

benih državnopravnih sprememb, si ne želi druga nego skorajšnji zmagoviti mir, ki mu bode omogočil dobiti gospodarski razvitek. Za „jugoslovanstvo“ bi se med príprostim ljudstvom ne bi nobena mačka zmenila, ko bi izvestni hujškači pod toleranco dostikrat res precej zaspante oblasti ne delali vedno iz novega krčevite poskuse za vprizarjanje nevolje. Seveda, ljudje, ki se upajo na Dunaju z revolucijo groziti, so vsega zmožni ... „Jugoslovanstvo“ ni v ljudstvu in med ljudstvom nastalo. Pa tudi nobena kulturna ali gospodarska potreba n.

To si želijo le tisti, ki so s pomočjo vseh mogočih fraz izsesavali kri kranjskemu in hrvatskemu ljudstvu in ki si iščejo zdaj nove žrtve svoje požrešnosti. Zato so iznali besedo, da morajo pasti meje habsburških krovov in da se morajo združiti vsi Slovenci. Ja, to bi bilo „zduženje“ pod klobukom panskavističnega farštva, ki se danes igra z vero in patriotizmom. Pravijo, da so Slovenci v 4 ali 5 krovinah razcepljeni. Dobro ! In Nemci ? Nemci imamo na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, Zgornjem in Spodnjem Avstrijskem, na Češkem, sploh z eno besedo : v vseh avstrijskih krovinah in v velikem delu južne Ogrske. Kako pa Nemci združiti, kajti kar je meni prav, mora biti tudi milo ... Pa kaj bi o tem govorili, ko je vendar jasno in očitno, da se pri „jugoslovanstvu“ ne gre za politične, kulturne in gospodarske zahteve, marveč le za hujškarijo. Ta hujškarija pa stoji v službi naših sovražnikov. To, kar zahtevajo naši „Jugoslovani“ doma, to je šele zadnjič zahteval širokoustno srbski minister Pasic, eden glavnih povzročiteljev te krvave vojne. To je zahteval Francoz Ribot, to je zahteval angleški minister George, to zahtevajo velezdajalc Massaryk in Gregorin ter vsi drugi agenti naših sovražnikov. Jugoslovensko gibanje se je torej vsekakor porodilo v sovražnem inozemstvu, tam se pa zdaj podpihi in redi. „Jugoslovanstvo“ je kakor plevel, ki ti jo je sovražni sosed na tvoje polje zasejal ... Tega se ne sme nikdar pozabiti !

Prevzemne cene za žito leta 1917 določa min. naredba z dne 31. julija 1917 drž. zak. štev. 327 za slednje vrste : Za pšenico in rž K 40— ječmen K 37— oves K 36— za 100 kg. Da se oddaja krušnega žita pospeši, prejmejo kmetovalci, ki oddajo pšenico ali do 15. novembra, premijo v znesku K 2— tako da se bo plačevala pšenica in rž do 15. novembra 1917 po K 42—. Cene se razumejo za zdravo in suho blago, ki ne vsebuje za 2% tujih primesi (grašice, ljulike, stoklase, itd.); za blago, ki ne odgovarja tem zahtevam, se napravi primeren odbitek na ceni. Blago mora biti postavljen na bližnjo železniško postajo, oziroma, če žitni zavod tako določi, v bližnji kontraktni mlin ali komisionarjevo skledišče.

Prevzemne cene za semensko žito. Ministrska naredba z dne 5. julija 1917 drž. zak. štev. 286, določa prevzemne cene za semensko žito. Za izvirno semensko žito prejme vzgojvalec K 20— nad prevzemno ceno. Za naše kmetovalce bi prišlo morda pri oddaji v poštov priznano semensko blago, v glavnem pa le navadno semensko blago. Za priznano semensko blago. Za priznano semensko blago je treba certifikata od zato določene pripoznavalne komisije, kateri posel vrši na Štajerskem c. kr. kmetijska družba. Kmetovalec, ki hoče, da se mu žito ali fižol pripozna kot dobro semensko blago, ga mora prijaviti c. kr. kmetijski družbi še, dokler žito raste na njivi, da ga tam pripoznavalna komisija pregleda. Seveda mora po mlativ poslati kmetovalec kmetijski družbi tudi vzorec, na kar je mogoče napraviti certifikat. Ker je sedaj žito večinoma že požeto, se morajo kmetovalci potegovati za certifikat le še za ajdo, proso in fižol. Cene za priznani semenski fižol pa določi pripoznavalna komisija in sme dodatak zna-

šati največ 25% od določene prevzemne cene za fižol. Važno za našekmetovalceje, da prejmejo za dobro očiščeno navadno semensko blago K 5— nad prevzemno ceno, torej n. pr. za pšenico ali rž do 15. novembra K 47.— V izjemnih slučajih more prevzeti žito ali fižol kot navadno semensko blago po ravnomar navedeni ceni že žitni komisijonar sam, praviloma, zlasti pri večjih partijah pa je treba, da kmetovalce preje pošlje vzorec žitnemu zavodu, ki ga da v presojo strokovnjaku. Dotični kmetovalci mora tudi jamčiti za žito, zlasti da izjavijo, če je ozimno ali jaro. Vsi kmetovalci, ki imajo večjo množino lepega žita naj se torej poslužijo te ugodnosti in naj nemudoma pošljejo žitnemu zavodu vzorec z navedbo množine, ki bi jo mogli oddati.

Drago, dražje in najdražje. Pod tem naslovom prinaša neki dunajski list seznam, iz katerega je razvidno, za koliko procentov se je cena važnih predmetov med vojno povisala. Posnemamo temu seznamu sledeče: Sladkor za 30%, pivo in puter za 200, jajca za 230, čevlj in obleka za 300, klobase, jabolka in vino za 400, meso, svinjska mast in salami za 500, suhe klobase za 600, jabolčnica za 700, dobro zimsko blago za 800, konjska mast za 1500, paradižniki za 1600, sveže zelje in fižol za 1900 in suhe fige za 2500 procentov. To so številke, da se mora najmirnejši patrijot pričeti pridušati, ako ni sam vojni oderuh!

Žrtve nezrelega sadja. Iz Salzburga se poroča: Tриje mali otroci stotnikove vdove Gaisriegler so po vživanju nezrelega sadja težko zboleli. 5-letni sinček in 4-letna hčerka sta že umrla. Ljudje naj pomislijo, da se vsako leto taki nesrečni slučaji dogajajo. Gotovo je zavživanje sadja človeškemu zdravju koristno; ali nezrelo sadje ali v preobli množini zavžito sadje je nevarno in škodljivo. Ravno letos se zaradi tega prav nevarne bolezni pojavljajo. Kdor ima že dovolj sadja, naj ga raje vkuha ali posuši, kar mu bode pozimi gotovo koristilo.

Krompirjemu tatu. G. B. Tomšček v Autalu objavlja v časopisu sledeči oklic: „Krompirjev tat, ki je dne 16. t. moje posesto s svojim obiskom počastil, se uljudno prosi, da ta obisk ne ponovi, marveč da pusti nezreli sad dozoreti. Zato zamore pri krompirjevi žetvi priti po 20 kil tega tako dragocenega sada in to brezplačno. Naznanilo se ga ne bode.“ — Radovedni smo, če se bode tata temu povabilu odzvali. Največja škoda pri tativni krompirja leži ravno v tem, da se tudi nedozorele plodove iztrga.

Umrl je načelnik nemške kmetske stranke poslanec dr. Hans Damm. Bil je zvesti Avstrijev in zagovornik kmetskih pravic.

Nesramnost. Cenjeni čitatelji naj nam oprostijo, da govorimo o tonu, ki se ga drugače čita le v prvaškem časopisu; ali drugače izraza res ne najdemo. Dokazali smo v zadnji številki „Štajerca“, da je „Slov. Gospodar“ branil češke v eleizdajalce in dezerterje, ki se v ruski službi borijo proti avstrijskim vojakom. Dokazali smo to na podlagi uradnega govora avstrijskega c. kr. deželnobrambenega ministra Georgija. Namente da bi branitelj veleizdajalcev „Slov. Gospodar“ skesan naprava potkal, pusti se od še nesramnejše „Straže“ prati. Pri temu nečednemu poslu si upa „Straža“ objaviti nesramno laž, da je bil c. kr. minister Georgi od cesarja zaradi njegovih govorov odpuščen. „Straža“ ostaja pri svoji trditvi in postavlja s tem zaupnika cesarja, c. kr. ministra kot lažnika. To je nesramnost, gorostava, nebovpijoča nesramnost. „Straža“ čivka potem, da mi hujskamo v vojno, kakor na Nemškem gotovi hujščači. To pravi „Straža“ v času, ko preliva tisočero nemških vojakov svojo kri, da ne bi prišle slovenske dežele v italijansko roko. To je istotako nebovpijoča nesramnost. „Straža“ in „Slov. Gospodar“ postala sta torej ne samo prijatelja srbofinskih, iz ječe po cesarjevi milosti izpuščenih ljudi, marveč naravnost zagovornika tistih čeških veleizdajalcev in dezerterjev, ki so s svojimi morilskimi krogljami streljali na avstrij-

ske vojake ne samo nemške marveč tudi slovenske narodnosti. Ako leži v takem zagovarjanju „jugoslovanstvo“, potem pač ni čudno, da poštano slovensko ljudstvo noče ničesar o njem slišati. Fej čez zagovornike veleizdajalcev!

Izpred sodišča.

Tožba proti veleizdajalcem.

Budimpešta, 11. avgusta. Na Dunaju se javnost spominja pred vojno izvršene sodnijske razprave, ki jo je naperil srbsko-hrvatski politik in poslanec Supilo proti učnjaku in zgodovinarju dr. Friedjungu. Ta je namreč Supilu očital veleizdajalske, srbofiske nazore. To Supilovo mnenje se pred sodnijo v zmislu paragrafov seveda ni moglo dokazati in tako je končal proces z „zmago“ Supila. Po izbruhu vojne pa je postal položaj takoj jasen: Supilo, nadalje poslanec dr. Hinković in drugi ednaki veleizdajalci so šli k sovražniku in s tem so izdali svojo domovino! Dne 11. t. m. vršila se je v Pešti pred posebno sodnijo razprava od po ogrskem eraju zoper Frana Supila, dra. Hinkovića in Mija Pupina vloženo premožensko pravno tožbo. V tožbo se je pritegnilo tudi dra. Ivana Supilo, J. Podolskaka in Reško tiskarno a. dr. Poslane dr. Hinković se nahaja v Parizu, kjer zaseduje stolje jugoslovanske nazore; Fran Supilo bil je pri izbruhu vojne v Italiji, kjer je ostal in zapričel proti Avstro-Ogrski sovražno agitacijo. Sodnija je izrekla, da zapade vse premoženje teh dveh jugoslovanskih poštejnikov v prid državi. V vtemeljtvitvi razsodbe se pravi: Tekom razprave se je dokumentirčno dokazalo, da so Supilo, Hinković in Pupin agitirali proti ogrski državi in delovali na to, odtrgati del pokrajine od avstro-ogrsko monarhije. Pridružili so se sovražniku in so vsled tega veleizdajalstva krivi. Vsled tega je bilo odrediti zapestbo njih premoženja. To je konec nekaterih jugoslovanskih voditeljev!

Tatvine na polju.

Ptuj, 22. avgusta. Pred tukajšnjo sodnijo je bila obtožena posestnica Margaret Pernek iz Gruška-gore, ker je dne 2. avgusta v Stanašini 4 kile krompirja in 2 kili fižola iz neke njive ukradla. Obsojena je bila na 24 ur strogega zapora z enim trdim ležiščem. — Istotako je bila obtožena posestnica Julijana Kramberger iz Zgornje Hajdine, ker je dne 31. julija iz neke njive krompir kradla. Tudi ta je bila kaznovana na 24 ur zapora z enim trdim ležiščem. — Poljske tatvine se sedaj grozovito širijo, tako da res že prav nič ni varno pred gotovimi dolgorsteži. Razumljivo, čeprav ne dopustljivo je, ako človek, ki si ne more drugače pomagati, iz lakote kaj zmakne. Ali nekatere osebe pa kradejo, da potem ukradeno blago draga na sejem prodajajo. In poleg tega še na polju pri tativni hudo škodo delajo.

Predrago repino seme.

Ptuj, 22. avgusta. Pred tukajšnjo okrajno sodnijo se je imela zagovarjati posestnica Alojzija Wajda iz Stojnic. Dne 7. julija je namreč v Ptiju za $\frac{1}{8}$ litra repinega semena zahtevala 4 krone. Zaradi te nezmerne cene bila je obsojena na 3 dni zapora in 50 krov denarne globe.

Navijanje cen.

Ptuj, 16. avgusta. Marija Kace, posestnica v Luki, zahtevala je v juniju 1. 1917 60 vin. za en liter mleka, to pa na domu. Obsojena je bila na 100 krov denarne kazni. — Posestnikova hčerka Neža Čebel iz Loke je zahtevala za mleko isto ceno. Obsojena je bila na 3 dni zapora in 50 krov denarne globe.

Loterijske številke.

Gradec, 14. avgusta 1917: 90, 8, 55, 83, 38.

Trst, 22. avgusta 1917: 30, 39, 23, 59, 71.

Zadnji telegrami.

Zmagoviti odpor ob Soči.

A vstrijsko uradno poročilo od srednje.

K.-B. Dunaj, 22. avgusta. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. 21. avgust postal je v zgodovini Sočine armade eden najvaječjih bojnih dni. Vzhodno od Canale moralo se je sovražniku vas Vrh prepustiti. Vsi naporit Italijanov, podaljšati sunek čez višocine tega kraja, ostali so brezuspešni. Isto tako so se izjalovili južno od Deselle močni napadi, pri čemer se je moravski črnovojni reg. 25 posebno odlikoval. Zmagovito obdržali so vzhodno od Gorice in pri Biglia hrabri branitelji svoje sprednje jarke proti navalom. Težke izgube in popolno opešanje prisililo je tukaj sovražnika, da pusti nastopiti bojevni odmor. Najhujše se je borilo na kraški visoki planoti. Podpirani od najmočnejšega artilerijskega ognja, metal je sovražnik od jutra do večera divizijo za divizijo proti našim postojankam. Uspeh dneva odgovarjal je krasnemu zadržanju čet in njihovim vodjem: **Uspeh je ostal neoporekljivo na naši strani.** Danes od začetka dneva valjajo se italijanske množice proti našim kraškim postojankam. — Pri armadi v Conradu povisili so boji. V dolini Sugana smo vjeli 70 moči pri Arsieru 2 oficirja, 150 moči in 3 strojne puške. Zapadno Garda-jezera premagali smo neko sovražno oporo.

Nemško uradno poročilo od srednje.

K.-B. Berlin, 22. avgusta (W.-B.) Izvelekega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri Verdunu so Francozi svoje napade nadaljevali. Ljudi so povsod za nemški odpor ugodno končali.

Italijanski naval ponesrečen.

(Najnovejše poročilo).

Budimpešta, 23. avgusta. Opoldanski listi poročajo od Sočine fronte. Po 3 dneh zamore se velikanski naval Italijanov kot ponesrečen smatrati. Le še pri Selu divja grozoviti bližinski boj v nekem malem oddelku, v katerega so Italijani vdrlji.

Gospodarske.

Pomanjkanje krme.

Pomanjkanje krme, ki je nastalo vsled letosnjih suš, je dovedlo do naredb, katerih potrebo sicer kmetski priznajo, ki pa zelo škodujejo proizvajanjem mes in mleka. To so namreč za vzdrževanje goveje živil določeni obroki sena in slame, ki so v mnogih štajerskih gospodarstvih edina krma. Ako posestniki ne smejajo pokladati več po predpisani obroku, ne sme se računati z mlekom niti z mesom in mlado živilo, ki se ne more razvijati, ampak mora shirati. Da se tem nevarnostim pride, priporoča se sledeče:

1. Po občinah se naj takoj vsakemu posestniku živine predpiše na podlagi odredbe pripadajoča množina sena in slame po razmerju sedajnega števila živilne.

2. Vsak posestnik živine sme takoj prijaviti po ljubno število živali za oddajo, da zamore ostalo živilo obilno, dala bo več mleka nego dve kravi. Dobavljalca samo predpisano krmilo.

3. Jemlje se naj živila v prvi vrsti na podlagi prostovoljnega prijavljanja. Občinski žetveni komisari pa poučijo kmetskovalce, da oddajo kolikor mogočno hitro živilo, da ne zmanjka za ostalo živilo krme.

Na ta način bi se sicer število živine skrčilo, toda ostanebil bi vsaj odvrgel večji dobiček, dočim pri vzdrževanju vse živine s pčelo krmo s koristjo abnaraščajem živine sploh ni računiti.

Regula.

Iščem službe

naj si bo šafar ali oskrbnik na posestvu ali za majstra; razen meni vinogradnjo deli in poljsko; govori nemški in slovenski jezik; Ponudnik na oglaši na upraviteljstvo tega lista.